

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Kövérné dr.Tóth Melinda ügyvéd által képviselt Gy. J. I.r., Tordainé dr.Sztráska Erzsébet ügyvéd által képviselt F. Gy.-né II.r, P. Z. III.r, F. É. IV.r. felpereseknek az Észak-magyarországi Regionális Államigazgatási Hivatal I.r., a dr.Titkás Károly ügyvéd által képviselt Magyar Közút Állami Közútkezelő Fejlesztő Műszaki Információs Kht. II.r. alperesek ellen kisajátítási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Nógrád Megyei Bíróság 2008. május 7. napján kelt 10.K.20.725/2007/42. számú jogerős ítélete ellen a II.-IV.r. felperesek által 56. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2009. április 28. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Nógrád Megyei Bíróság 10.K.20.725/2007/42. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a I-IV.r. felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a I.r. és a II.r. alperesnek külön-külön 25.000.- /azaz huszonötezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a I-IV.r. felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak - külön felhívásra - 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A perbeli 2221/2 hrsz-ú ingatlan az I.-III.r. felperesek osztatlan közös tulajdonában áll. Az ingatlan 7139 m² területű. A telket a felek egymás között természetben megosztották. A II.r. felperes által használt részen egy a IV.r. felperes ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonában álló 309 m² alapterületű - 203 m² hasznos alapterületű - felépítmény áll. A terület vasútvonal mellett, füves, erdős környezetben fekszik, melyet a vasútvonalon keresztül vezető földúton lehetett megközelíteni. Az ingatlan nagy részét érintette a perbeli, a 21. számú főúti csomópont visszacsatlakozási

lehetőségét megteremtő, tehermentesítő út építése. Ennek kialakítása érdekében a II.r. alperes kérte az ingatlan egy részének, és a felépítménynek a kisajátítását. Az I.r. alperes 2007. április 25. napján kelt 15122-7/2007. számú határozatával a kérelemnek eleget téve az ingatlanból 3973 m²-t kisajátította, és a felperesek részére külön-külön meghatározott kártalanítási összeget állapított meg.

A felperesek keresetükben kérték a kártalanítási összeg felemelését. Vitatták a kisajátítás jogalapját is, állítva, hogy az utat máshol is ki lehetett volna alakítani.

A megyei bíróság ítéletével a kártalanítást felemelte, a IV.r. felperes részére megállapított 49.450.000.- Ft kártalanítási összeget 54.291.800.- Ft-ra emelte fel. Indokolása szerint az általa kirendelt igazságügyi szakértő aggálytalan szakvéleménye ezen összegek megállapítására adott alapot. A kisajátítás jogalapját illetően is a bíróság szakértőt rendelt ki, és a kirendelt úttervezési szakértő aggálytalan véleményét elfogadva megállapította, hogy a felperesek ingatlanának kisajátítása az útépítés megvalósításához szükséges volt.

A jogerős ítélet ellen a II., III. és IV.r. felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, melyben az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását, illetőleg keresetüknek helyt adó döntés hozatalát kérték. Előadták, hogy vitatják a kisajátított ingatlanok térmértékét, a szakvéleményben felhasznált összehasonlító adatokat, a szakértő szakképzettségét, elfogulatlanságát, és a kártalanításként megállapított összeget. Vitatták a kisajátítás jogalapját is. Jogszabálysértésként a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 177. § /6/ bekezdését, 182. § /3/ bekezdését és 206. § /1/ és /2/ bekezdését, a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet /a továbbiakban: Ktvr./ 1-16. §-ait, és kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 33/1976./IX.5./ MT rendelet /a továbbiakban: R./ 25. § /1/ bekezdésének b/ pontját jelölték meg.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

Az I.r. felperes észrevételeiben csatlakozott a felperesi kérelemhez.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 177. §-ának /6/ bekezdése és 182. §-ának /3/ bekezdése egyebek mellett a kirendelt igazságügyi szakértő helyetti más szakértő kirendeléséről szól. Ennek feltétele, hogy azt a

bizonyítás szempontjából szükségesnek ítélje a bíróság, valamint a beszerzett szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látsszon.

A Pp. 206. §-ának /1/ bekezdése a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó szabályokat tartalmazza, mely szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, s meggyőződése szerint bírálja el. A megyei bíróság ítéletét a bizonyítékok mérlegelése alapján hozta, és ugyancsak mérlegelve a felek észrevételeit és a beszerzett szakértői véleményeket döntött akként, hogy sürgősségtelen újabb szakértő kirendelése. A bizonyítékok mérlegelése alapján hozott ítélet felülvizsgálattal eredményesen akkor támadható, ha a bíróság a tényállást iratellenesen állapította meg, illetőleg a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen volt. A jelen ügyben a megyei bíróság elfogadta, és aggálytalannak tekintette a kirendelt igazságügyi szakértők szakvéleményét, és az iratoknak megfelelően állapította meg a tényállást is. A bizonyítékok okszerű mérlegelésével kapcsolatban a felperesek azon kívül, hogy más szakértő kirendelését kérték, érdemben olyan előadást nem tettek, ami újabb szakértő kirendelését indokolta volna. E tekintetben tehát a felülvizsgálati kérelmük alaptalan.

A kisajátítás jogalapját illetően is a bíróság szakértőt vezetett be a perbe, akinek aggálytalan véleményét elfogadva állapította meg azt, hogy a kisajátítási kérelem teljesítésére megfelelő alap volt. A felperesek nem jelölték meg felülvizsgálati kérelmükben, hogy a Ktvr. 1-16. §-ai közül melynek a megsértését kifogásolják, megállapította azonban a Legfelsőbb Bíróság azt, hogy az a jogerős ítélet e rendelkezéseket semmiben nem sértette meg.

Az R. az ingatlan egy részének kisajátítása esetén jelentkező értékcsökkenés megtérítési kötelezettségéről rendelkezik. Az ügy irataiból megállapítható, hogy e vonatkozásban is helytállón fogadta el a megyei bíróság a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményében foglaltakat.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta és a pereszes felpereseket a Pp. 78. §-a alapján kötelezte az alperesek Pp. 79. §-a szerint felszámítható költségeinek megtérítésére.

Az illeték megfizetésére kötelező rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. §-ának /1/ bekezdésébe, 39-41. §-aiban

*foglaltaknak megfelelően, és a 64. §-a szerint alkalmazandó
6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdésén alapul.*

Budapest, 2009. április 28.

***Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács Ákos sk. előadó
bíró, dr.Darák Péter sk. bíró***